

Beleid

Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO: People – Planet - Profit) speelt een belangrijke rol binnen de bedrijfsvoering van Klaas Bijlsma en Zn B.V. Wij zijn ons al langer bewust van onze verantwoordelijkheid ten aanzien van het milieu en de eindigheid aan de voorraad fossiele brandstoffen en het gebruik daarvan.

Dit betekent dat we een proactief milieu beleid voeren en datgene doen om te komen tot reductie van onze CO₂ emissies. Daarom hebben we doelstellingen geformuleerd op basis van onze CO₂ footprint over 2012 die moeten leiden tot concrete acties en maatregelen die wij integreren in onze bedrijfsvoering. Op die manier wil Klaas Bijlsma en Zn B.V. zelf direct bijdragen aan de reductie van het verbruik van fossiele brandstoffen, het verminderen van de uitstoot van CO₂ emissies, en het vergroten van de toepassing van alternatieve brandstoffen en groene stroom.

De voortgang van deze doelstellingen wordt jaarlijks bepaald om waar nodig maatregelen te nemen die tot de verwezenlijking van de doelstellingen moeten leiden.

Doelstellingen

Algemeen

Onze algemene doelstelling is: het verminderen van het energieverbruik, het verminderen de CO₂-uitstoot en het vergroten van de toepassingsmogelijkheden van alternatieve brandstoffen en/of groene stroom.

Reductiedoelstellingen (t.o.v. 2012 , te behalen uiterlijk eind 2020):

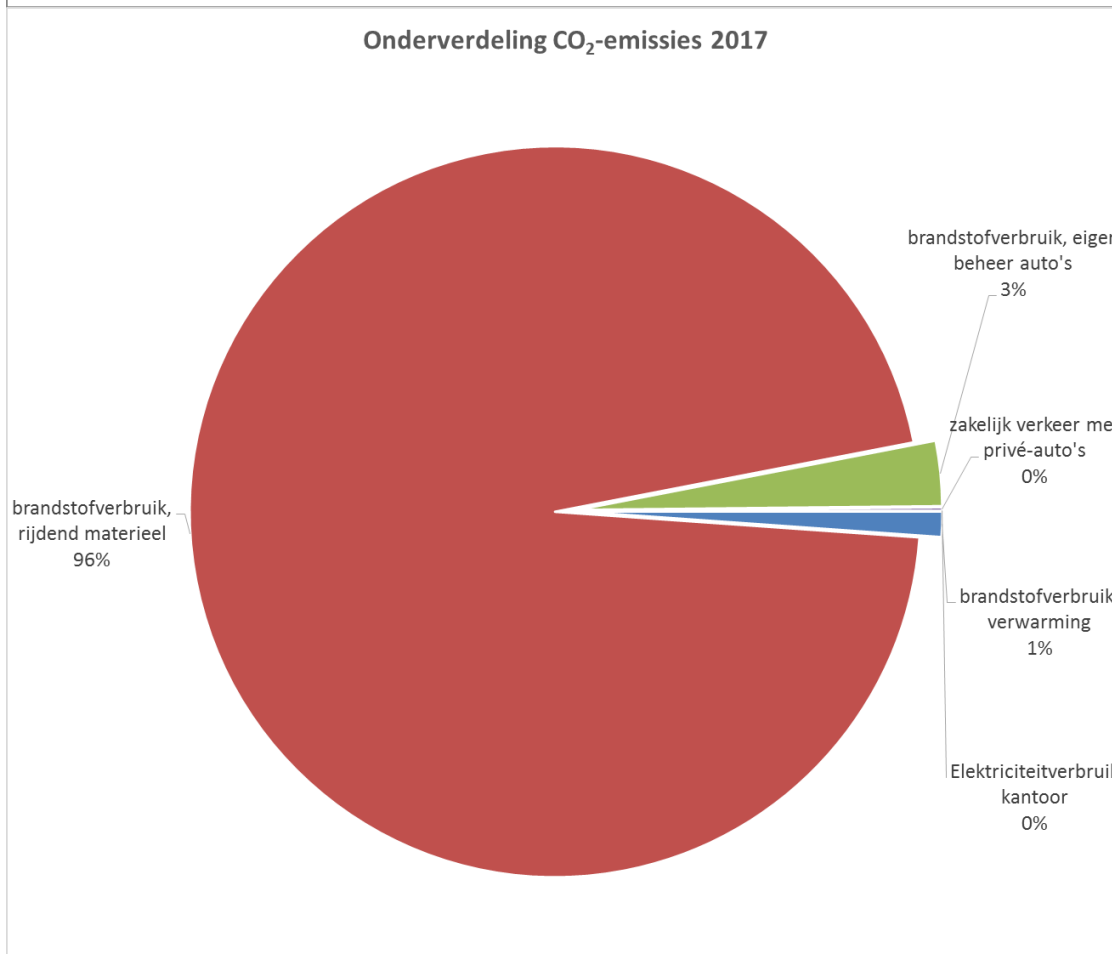
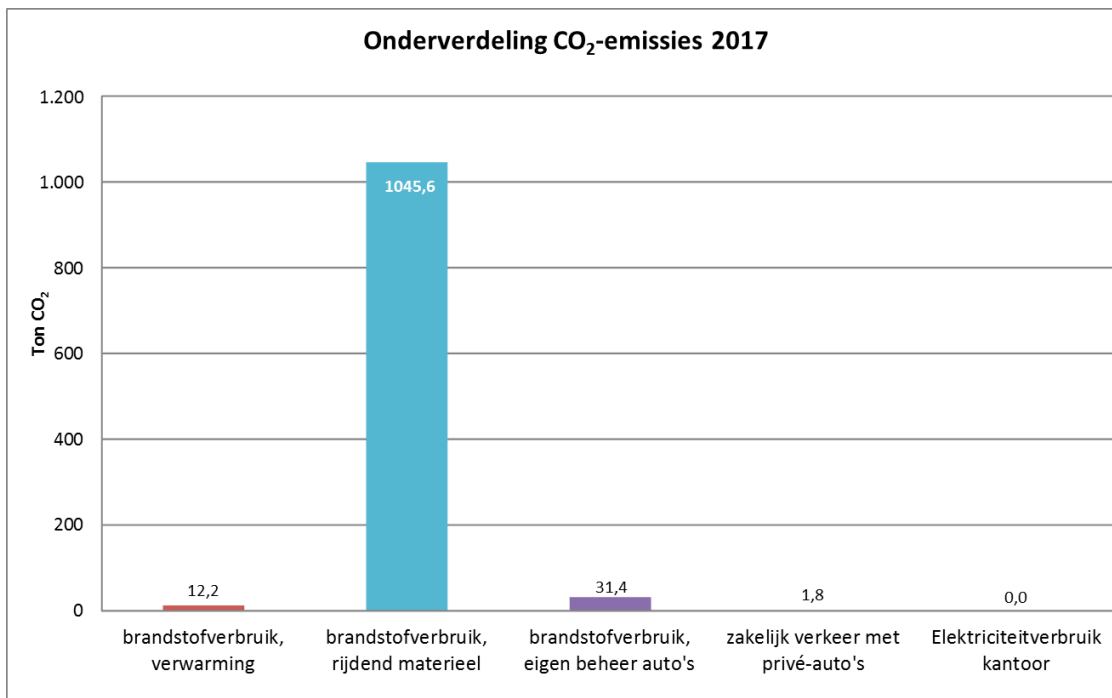
- Scope 1:
Reductie van 20% op de uitstoot van CO₂ t.g.v. het brandstofverbruik door zwaar materieel en door verwarming van het kantoor;
- Scope 2:
Reductie van 100% op de uitstoot van CO₂ t.g.v. het elektriciteitsverbruik in bedrijfspanden.
- Totale CO₂-reductie:
In 2020 bedraagt de CO₂-reductie ten opzichte van 2012: 20%

Samengevat staan de reductiedoelstellingen vermeld in onderstaande tabel:

Reductie	Emissie 2012	Doelstelling 2020		
	Ton CO ₂	Uitstoot (ton CO ₂)	Reductie %	Besparing (ton CO ₂)
Brandstofverbruik zware voertuigen / materieel, genormaliseerd naar draaiuren 2012	1058,0	846,4	20%	211,6
Brandstofverbruik verwarming kantoor	14,3	11,5	20%	2,9
Elektriciteitsverbruik kantoor en werkplaats	16,0	0	100%	16,0

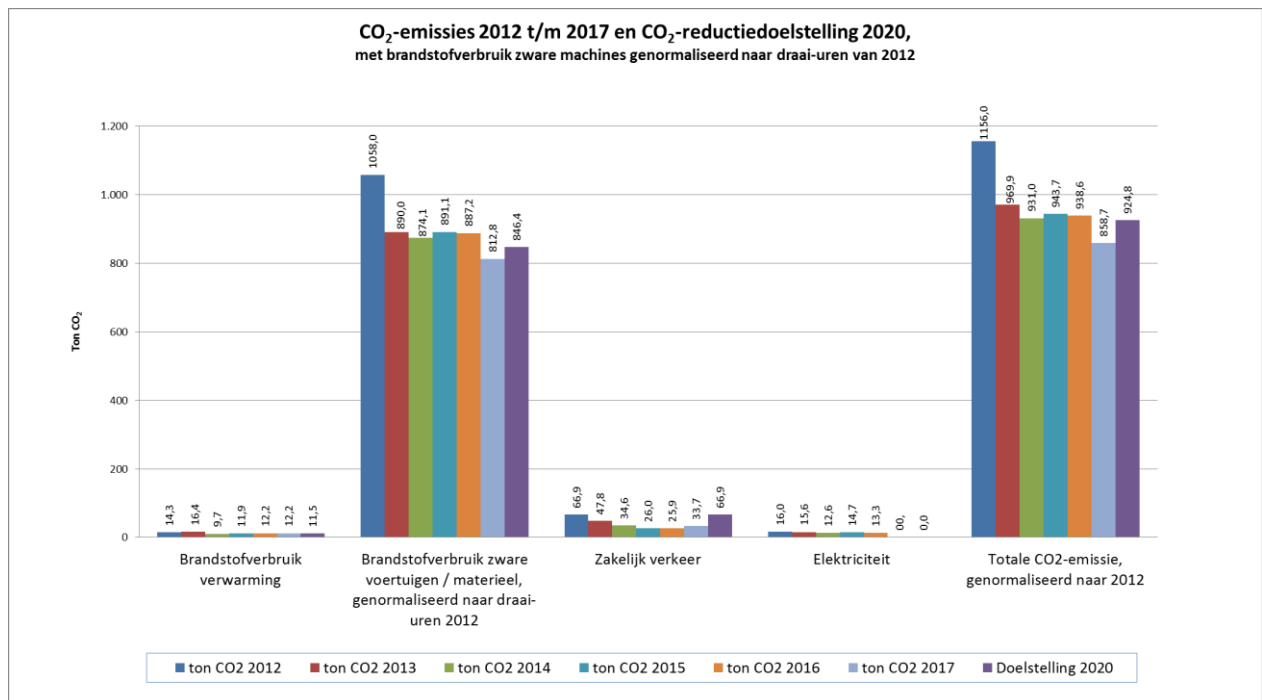
CO₂-Footprint 2017

De totale CO₂-footprint in 2017 bedroeg 1091 ton CO₂, en was onderverdeeld als volgt:

Voortgang van CO₂-reductie

In onderstaande grafiek staat de voortgang beschreven in het behalen van de reductiedoelstellingen:

CO ₂ -reductie zware machines	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Ton CO ₂	1.058,0	918,4	1.041,3	989,4	1.281,3	1.045,1
Draaiuren	34.736	35.844	41.383	38.569	50.162	44.666
Ton CO ₂ per 1000 draaiuren	30,46	25,62	25,16	25,65	25,54	23,40
Ton CO ₂ zware voertuigen / materieel, genormaliseerd naar draai-uren 2012	1.058,0	890,0	874,1	891,1	887,2	812,8
CO₂-reductie zware machines t.o.v. referentiejaar, genormaliseerd naar draaiuren		15,9%	17,4%	15,8%	16,1%	23,2%

CO ₂ -reductie totale footprint	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Ton CO ₂ genormaliseerd naar draaiuren	1.156,0	969,9	931,0	943,7	938,6	858,7
CO₂-reductie t.o.v. referentiejaar, genormaliseerd naar draaiuren		16%	19%	18%	19%	25,7%

Resultaten scope 1 en 2

De absolute CO2-uitstoot in 2017 bedroeg 1.091 ton CO2. Vergeleken met de CO2-uitstoot van 1156,0 ton CO2 in 2012 betekent dit een afname van 5,8%.

Gecorrigeerd voor de toename in de draaiuren in 2017 t.o.v. de draaiuren in 2012 bedraagt de (genormaliseerde) CO2-footprint in 2017: 858,7 ton CO2.

Dit betekent **een afname van 25,7%** van de CO2-uitstoot van 2017 t.o.v. 2012 genormaliseerd naar de draaiuren van de zware machines.

Sector en keteninitiatieven

Klaas Bijlsma en Zn neemt deel aan de onderstaande samenwerkingsinitiatieven:

Titel	Invulling/ voortgang 2018	Vervolg 2018
Het Nieuwe Draaien	Herhalen middels toolboxen	Jaarlijks herhalen
Project verminderen personenvervoer van/naar Ameland	<ol style="list-style-type: none"> Overlegd met de opdrachtgever over mogelijke invullingen van reizen en verblijven; Afgestemd met de betreffende medewerkers op detailniveau; Een administratie bijgehouden 	<ol style="list-style-type: none"> Periodiek het aantal bespaarde vervoerskilometers en het aantal bespaarde boottochten bepaald; Periodiek de behaalde CO2-reductie bepaald en besproken met de opdrachtgever; Bepaling van de totale CO2-reductie over de duur van het gehele project en besproken met de opdrachtgever.

Maatregelen

Klaas Bijlsma en Zn neemt o.a. de onderstaande maatregelen om de CO₂-reductiedoelstellingen te bereiken:

Beschrijving	Invulling/ voortgang 2018	Vervolg 2018
Brandstof Inzicht Tool: brandstofverbruik wekelijks meten	Doorlopend sinds 2013	Voortzetten
Brandstof Inzicht Tool: brandstofverbruik per 3 maanden analyseren en rapporteren	Doorlopend sinds 2013	Voortzetten
Cursus "Het Nieuwe Draaien" voor machinisten	Jaarlijkse toolbox	Jaarlijks herhalen
Overstappen naar groene stroom	Per 1-1-2017 overstappen	Gereed
Onderzoek naar verlichting bedrijfshallen	Geleidelijke vervanging naar LED	Vervangingsbeleid doorzetten
Vervanging naar zuinigere machines	Doorlopend sinds 2013	Vervanging van 2 kranen
Isoleren van daken loods en kantoor		Eind 2018 begin 2019
Aanleggen van 99.000 kWh zonnepanelen		Eind 2018 begin 2019